

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: politologia
Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Łódzki
Data przeprowadzenia wizytacji: 17-18.02.2020 r.

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu _____	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej _____	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny _____	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów _____	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia _____	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się _____	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się _____	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie _____	11
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____	13
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie _____	15
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____	16
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____	18
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____	20
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____	23
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____	24
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę _____	26
5. Załączniki: _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Krzysztof Szewior, ekspert PKA

członkowie:

1. dr hab. Artur Wołek, członek PKA,
2. dr Martin Dahl, członek PKA,
3. Paweł Napieralski, ekspert PKA ds. pracodawców,
4. Małgorzata Piechowicz, sekretarz zespołu oceniającego,
5. Iwona Gadomska, ekspert PKA ds. studenckich.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku politologia prowadzonym na Uniwersytecie Łódzkim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2013/2014, przyznając ocenę pozytywną (uchwała nr 58/2014 z 20 lutego 2014 r.). Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie sformułowało w uzasadnieniu uchwały w sprawie ostatniej oceny programowej na kierunku politologia zaleceń o charakterze naprawczym.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z m.in. autorami raportu samooceny, członkami zespołów zajmujących się zapewnianiem jakości kształcenia, pracownikami biura karier, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, realizację praktyk, pomoc osobom z niepełnosprawnościami, przedstawicielami Samorządu Studenckiego, kół naukowych, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	politologia	
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Nauki o polityce i administracji 65% Nauki o komunikacji społecznej i mediach 9% Nauki socjologiczne 6% Filozofia 4% Historia 10% Nauki o kulturze i religii 6%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	120 godz., 4 pkt ECTS (do roku akademickiego 2018/2019)	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Kultura polityczna i polityka historyczna Polityka i zarządzanie w strukturach lokalnych	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	80	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1770	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	180	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	117	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	73	-

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Nazwa kierunku studiów	politologia	
Poziom studiów	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{3,4}	Nauki o polityce i administracji 75% Nauki o komunikacji społecznej i mediach 9% Nauki socjologiczne 6% Filozofia 4% Historia 3% Nauki o kulturze i religii 3%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 121 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Doradztwo i zarządzanie polityczne Strategie bezpieczeństwa i prognozowanie w polityce	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	77	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	915	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	121	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	109	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	61	-

³W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁴Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia wizytowanego kierunku są zgodne z misją i strategią Uczelni, która w celu „uzyskania dzięki doskonałości dydaktycznej statusu uczelni oferującej studia na najwyższym poziomie” wymienia działania, z którymi koncepcja kształcenia na kierunku politologia wyraźnie koresponduje: „... ciągłe dostosowywanie oferty edukacyjnej do zmieniających się wymogów rynku pracy; wprowadzenie w ramach istniejących i nowo tworzonych kierunków specjalności, na które będzie występowało zapotrzebowanie na rynku pracy; stworzenie szerokiej oferty distance learning” (Strategia Uniwersytetu Łódzkiego, Cel 2).

Koncepcja kształcenia, efekty uczenia się i program studiów mieszczą się w ramach dyscypliny nauki o polityce i administracji, do której kierunek został przyporządkowany jako do dyscypliny wiodącej oraz zawierają treści związane z dyscyplinami nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki socjologiczne (dziedzina nauk społecznych), a także filozofia, historia, nauki o kulturze i religii (dziedzina nauk humanistycznych), do których kierunek również został przyporządkowany. To wieloaspektowe przyporządkowanie znajduje uzasadnienie w działalności naukowej osób prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. Jest ono również konsekwentnie realizowane poprzez program studiów poszerzający ściśle rozumiane kształcenie politologiczne o treści z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach, socjologii, filozofii, historii, nauki o kulturze i religii (zwłaszcza na specjalności Kultura polityczna i polityka historyczna). W prawidłowy sposób są również związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w wymienionych dyscyplinach. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby regionalnego otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności rynku pracy, powstawały bowiem we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Uczelnia bada potrzeby rynku pracy i konsultuje oferowane programy studiów, w tym na kierunku politologia, z pracodawcami. Efektem tych działań jest elastyczne podejście do tworzenia specjalności poszerzających ściśle rozumiane kształcenie politologiczne o treści i umiejętności dostosowane do oczekiwań rynku pracy (np. specjalność *polityka i zarządzanie w strukturach lokalnych*). W pracach nad koncepcją kształcenia i modyfikacjami programu uczestniczą też interesariusze wewnętrzni.

Realizując koncepcję i cele kształcenia Uczelnia sformułowała na poziomie studiów pierwszego stopnia 13 efektów uczenia się z zakresu wiedzy, 13 z zakresu umiejętności i 8 z zakresu kompetencji społecznych, również na poziomie studiów drugiego stopnia 13 efektów z zakresu wiedzy, 13 z zakresu umiejętności i 8 z zakresu kompetencji społecznych. Wszystkie one, jak również efekty uczenia się dla poszczególnych kursów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Efekty kształcenia są także zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o polityce i administracji oraz pozostałych dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany, przynajmniej w zakresie w jakim odnoszą się one do kształcenia na wizytowanym kierunku.

Efekty uczenia się dla wizytowanego kierunku są ponadto zgodne z odpowiednimi poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji – szóstym dla pierwszego poziomu i siódmym dla drugiego poziomu studiów.

Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały oraz pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Zastrzeżenia budzi natomiast budowanie złożonych efektów uczenia się, które opisują różne, choć powiązane obszary wiedzy/umiejętności/postaw. Taka redakcja efektów uczenia się, nawet jeżeli nie uniemożliwia, to utrudnia weryfikację realizacji kierunkowych efektów uczenia się przez poszczególne zajęcia, a w konsekwencji utrudnia weryfikację osiągania efektów uczenia się przez studentów. Przykładowo efekt dla studiów pierwszego stopnia „Zna i rozumie główne pojęcia oraz kategorie z zakresu nauk o polityce i administracji, zna specyfikę metodologii badań w obszarze nauk społecznych, rozumie wartość sięgania po wiedzę z innych obszarów (przede wszystkim nauk humanistycznych)” odnosi się do dwóch różnych, choć spokrewnionych zakresów

wiedzy (podstawowe ramy pojęciowe politologii, metodologia nauk społecznych) oraz raczej postawy kognitywnej, niż wiedzy w sensie ścisłym (otwartość na wiedzę z innych obszarów). Przy takiej redakcji efektu, skonstruowanie wzorca jego osiągnięcia przez studenta jest niezwykle utrudnione.

Podobnie „wielopiętrowo” zbudowane są efekty „Zna rodzaje i specyfikę relacji między grupami społecznymi oraz rozumie zasady relacji stosunków między ośrodkami władzy a obywatelami”; „Zna i rozumie zasady powstawania norm prawnych i politycznych oraz podstawy funkcjonowania organizacji i instytucji politycznych. Rozumie uwarunkowania i narzędzia umożliwiające zarządzanie nimi”; „Umie w sposób operatywny wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskać dane do analizowania konkretnych zjawisk społeczno-politycznych oraz procesów politycznych, a także potrafi określać ich relacje i współzależności z procesami cywilizacyjno-kulturowymi oraz gospodarczymi” (wszystkie dla studiów pierwszego stopnia, ale podobna metoda konstrukcji efektów uczenia się bywa wykorzystywana w przypadku studiów drugiego stopnia).

Wobec powyższego rekomenduje się przeredagowanie efektów uczenia się tak, by ich realizacja mogła być w przejrzysty sposób weryfikowana. Należy też zadbać o takie zredagowanie efektów uczenia się, by jednoznacznie korespondowały z odpowiednimi poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji – szóstym dla pierwszego poziomu i siódmym dla drugiego poziomu studiów (np. wskazywały na opanowanie wiedzy w stopniu zaawansowanym). Niektóre efekty są na tyle zbliżone treściowo, że bez szkody dla koncepcji kształcenia a w trosce o przejrzystość koncepcji kształcenia, z jednego z nich można zrezygnować (np. efekty dla studiów pierwszego stopnia „Jest gotów do aktywnego działania w sferze politycznej, społeczno-gospodarczej w skali krajowej i regionalnej” i „Jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu projektów wynikających z potrzeb politycznych, społecznych i gospodarczych, mających wymiar obywatelski czemu służy zdobyta wiedza i umiejętności”).

Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej charakterystyczne dla studiów o profilu ogólnoakademickim (np. umiejętność operatywnego wykorzystania podstawowej wiedzy teoretycznej, umiejętność gromadzenia, selekcjonowania, analizowania, syntetyzowania danych, prawidłowe posługiwanie się systemami aksjonormatywnymi niezbędnymi w pracy politologa). Uwzględniają także komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego dla studiów pierwszego stopnia i B2+ dla studiów drugiego stopnia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią rozwoju Uniwersytetu Łódzkiego. Koncepcja kształcenia, efekty uczenia się i program mieszczą się w ramach dyscypliny nauki o polityce i administracji, a także innych dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, oraz są zgodne z odpowiednimi poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji – szóstym dla studiów pierwszego stopnia i siódmym dla studiów drugiego stopnia. Wszystkie efekty kierunkowe są specyficzne, sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji i możliwe do osiągnięcia przez studentów. Ich redakcja budzi jednak zastrzeżenia, dlatego rekomenduje się ich przeformułowanie w celu lepszej weryfikowalności i lepszego korespondowania z odpowiednimi poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty są zgodne z aktualnym stanem wiedzy politologicznej i korespondują z badaniami naukowymi nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku politologia. Efekty uczenia się dla obu poziomów studiów uwzględniają kompetencje badawcze i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Koncepcja kształcenia na wizytowanym kierunku powstała przy udziale interesariuszy wewnętrznych i jest wynikiem m.in. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w kwestiach dostosowania programów studiów do oczekiwań rynku pracy. Koncepcja kształcenia uwzględnia zdobywanie kompetencji językowych przez studentów na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego dla studiów pierwszego stopnia i B2+ dla studiów drugiego stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe realizowane na wizytowanym kierunku są zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy w naukach o polityce i administracji oraz pozostałych dyscyplinach, do których przyporządkowano oceniany kierunek studiów w zakresie, w jakim odnoszą się one do kształcenia na wizytowanym kierunku. Mają one kompleksowy charakter odwołując się do wszystkich dyscyplin, do których przyporządkowano oceniany kierunek studiów (nauki o komunikacji społecznej i mediach, socjologia, filozofia, historia, nauki o kulturze i religii) oraz do istotnych subdyscyplin nauki o polityce i administracji (np. filozofia polityki, socjologia polityki, komunikowanie polityczne, stosunki międzynarodowe, zarządzanie i polityki publiczne). Treści programowe są specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane i umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż Uczelnia zadeklarowała, że wszystkie punkty ECTS, konieczne do ukończenia studiów na danym poziomie, student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. Analiza sylabusów, jak również prac etapowych, a także przedmiotów realizowanych w formule nauczania na odległość dostępnych na platformie Moodle dowodzi natomiast, że część pracy studenci wykonują samodzielnie. Oczywiście ich praca podlega ocenie nauczyciela akademickiego, ale nie jest to nadzór w czasie rzeczywistym, stąd trudno mówić o zajęciach realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich. Mimo, iż przyjęta na Uczelni konstrukcja sylabusu uniemożliwia dokładne określenie wymiaru pracy własnej studenta, w oparciu o analizę prac etapowych i materiałów dostępnych na platformie Moodle można stwierdzić, że liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów jest wystarczająca i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach tych zajęć spełnia wymagania dotyczące studiów stacjonarnych.

Wobec powyższego rekomenduje się korektę oszacowania nakładu pracy studenta, którego miarę stanowią punkty ECTS, w tym dotyczącego zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. Rekomenduje się ponadto zmianę wzoru sylabusu na taki, który jasno określa nie tylko przedmiotowe efekty uczenia się i ogólnie formę zaliczenia, ale pozwala odtworzyć rzeczywisty kształt zajęć w ramach przedmiotu, w tym wymagania wobec studentów.

Sekwencja zajęć, dobór i różnorodność form zajęć oraz proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, chociaż należy podkreślić dominację form wykładowych (47% na studiach pierwszego stopnia i 45% na studiach drugiego stopnia), sprzeczną z podkreślaną w koncepcji kształcenia praktycznością wiedzy proponowanej studentom na wizytowanym kierunku (przy zachowaniu wymogów profilu ogólnoakademickiego).

Program studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunkowe efekty uczenia się. Dotyczy to zarówno nauki o polityce i administracji i jej głównych subdyscyplin (np. filozofia polityki, historia najnowsza, badania systemów politycznych, wybory i zachowania wyborcze, stosunki międzynarodowe), jak i dyscyplin, do których efekty uczenia się przypisano w stopniu marginalnym. Treści z zakresu dyscyplin takich jak: nauki o komunikacji społecznej i mediach, socjologia, filozofia, historia, nauki o kulturze i religii reprezentowane są przede wszystkim przez zajęcia specjalnościowe i opcjonalne relatywnie często zmieniające się wraz ze zmianą zainteresowań badawczych osób prowadzących (np. *Rosja i Zachód-wzajemne postrzeganie, interesy i relacje; Zbrodnie i pamięć. Wybrane zagadnienia z zakresu badań nad przemocą etniczną; Kultura krajów Płw. Iberyjskiego oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów; Kobieta w podróży. Rzecz o pierwszych globtroterkach; Organizacje społeczno-polityczne i mechanizmy ich funkcjonowania; Terror, zbrodnie, dyktatura. Oblicza reżimów w XX w.; Komunikacja w społeczności lokalnej; Kulturowe uwarunkowania partycypacji politycznej*). Program uwzględnia również zajęcia, najczęściej opcjonalne, powiązane z bieżącymi projektami badawczymi prowadzonymi przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, np. z zakresu politologii religii, czy relacji między sportem a polityką. Na studiach pierwszego i drugiego stopnia istnieje możliwość wyboru specjalności, seminarium odpowiednio licencjackiego i magisterskiego oraz przedmiotów opcjonalnych. W sumie przedmioty do wyboru stanowią ponad 30% punktów ECTS liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie.

Program studiów pierwszego stopnia obejmuje 120 godz. lektoratu języka obcego (7 ECTS), studentom oferowane są również opcjonalnie zajęcia w języku angielskim. Na zajęciach wykorzystywana jest czasem literatura obcojęzycznej. Taki wymiar kształcenia językowego jest wystarczający dla osiągnięcia przez przeciętnego studenta znajomości języka obcego na poziomie B2. Na studiach drugiego stopnia sformułowano efekt uczenia się „potrafi komunikować się w języku obcym zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2+...”, nie ma przedmiotów poświęconych w przeważającej mierze kształceniu kompetencji językowych. Studentom jako opcjonalne oferowane są sporadycznie zajęcia w języku angielskim, a na pozostałych zajęciach czasem korzysta się z literatury obcojęzycznej. W związku z choćby naturalnym procesem zapominania, istnieje ryzyko, że pewna część studentów nie osiągnie znajomości języka obcego na poziomie B2+ (z elementami języka profesjonalnego odnoszącego się do polityki i administracji). Odnosi się to szczególnie do studentów ścieżki 35+, którzy studia pierwszego stopnia ukończyli przed laty i nie mieli stałego kontaktu z językiem obcym. Wobec powyższego rekomenduje się wzmocnienie kształcenia kompetencji językowych, szczególnie na studiach drugiego stopnia tak, by wszyscy absolwenci osiągalni odpowiedni poziom znajomości języka obcego (odpowiednio B2 na studiach pierwszego stopnia i B2+ na studiach drugiego stopnia), na przykład poprzez wprowadzenie przynajmniej jednych obowiązkowych zajęć w języku obcym w cyklu studiów, obowiązkowego stosowania literatury obcojęzycznej na zajęciach prowadzonych w języku polskim, czy też translatorium zapoznającego z językiem specjalistycznym na studiach drugiego stopnia. Studia na kierunku politologia prowadzone są według programu odnoszącego się do treści w zakresie nauk społecznych, poszerzonego o wybrane elementy treści programowych nauk humanistycznych, co zapewnia uwzględnienie w programie studiów liczby punktów ECTS z obu dyscyplin zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie wymogami prawa.

Łączna liczba godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wynosi 214 na studiach pierwszego stopnia (12% godzin przewidzianych programem) i 413 na studiach drugiego stopnia (45% godzin przewidzianych programem), a liczba punktów ECTS przypisanych zajęciom, w ramach których wykorzystuje się metody i techniki kształcenia na odległość nie przekracza połowy wszystkich punktów przewidzianych w programach dla odpowiednich poziomów studiów. Wszystkie zajęcia odbywają się w formule *blended learning* i zgodnie z Regulaminem pracy na platformie e-learningowej egzamin lub zaliczenie przedmiotu nie może zostać przeprowadzone wyłącznie z wykorzystaniem platformy elektronicznej. Analiza materiałów dostępnych na platformie Moodle, na której prowadzone jest całe kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość potwierdza, że metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących

umiejętności praktyczne są wykorzystywane pomocniczo, a w przeważającej większości przedmiotów z komponentem kształcenia na odległość większość treści kształcenia realizowana była w formule tradycyjnych zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (wyjątkiem był przedmiot *Marketing polityczny*, co ma swoje uzasadnienie w realizowanych treściach kształcenia).

Metody kształcenia są różnorodne, od podawczych (wykład) po bardziej aktywizujące (dyskusja, metoda problemowa, zajęcia warsztatowe). W ich doborze są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne. Wykorzystuje się nowoczesne technologie wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się zarówno w czasie zajęć, jak i jako materiał dodatkowy dostępny dla studentów na platformie Moodle. Dobór metod kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Zajęcia o charakterze metodologicznym i seminaryjnym oparte są na zindywidualizowanej pracy ze studentami i umożliwiają im przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano oceniany kierunek studiów, w tym przede wszystkim w zakresie nauk o polityce i administracji (studia pierwszego stopnia) i w ograniczonym stopniu prowadzenie badań własnych lub udział w badaniach prowadzonych przez nauczycieli akademickich (studia drugiego stopnia). Stosowane metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się.

Rekomenduje się jednak bardziej intensywne włączenie studentów w badania prowadzone przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach kierunku politologia, a także mobilizowanie studentów do prowadzenia własnych badań również poza procesem tworzenia pracy magisterskiej (np. poprzez uzupełnienie profilu działalności kół naukowych o wymiar badawczy, rozszerzenie programu grantów badawczych dla studentów).

Program studiów pierwszego stopnia do roku akademickiego 2019/2020 uwzględniał praktyki zawodowe. Studenci obecnego pierwszego roku w programie obowiązkowych praktyk już nie mają. Na studiach drugiego stopnia program studiów nie przewidywał i nie przewiduje praktyk zawodowych. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie przez studentów czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, co potwierdziła analiza harmonogramów zajęć oraz opinie studentów, w tym ze specyficznej pod względem organizacji zajęć ścieżki 35+. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach w postaci omówień wyników prac etapowych, kontaktu osobistego na dyżurach, reakcji prowadzącego zajęcia na platformie Moodle, krótkich recenzji w przypadku niektórych prac pisemnych, sformalizowanych recenzji w przypadku prac dyplomowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe realizowane na wizytowanym kierunku są zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o polityce i administracji oraz pozostałych dyscyplinach, do których kierunek politologia został przyporządkowany. Są również zgodne z zakresem badań naukowych prowadzonych na Uczelni. Czas trwania studiów oraz nakład pracy konieczny do ukończenia studiów są poprawnie oszacowane i umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Sekwencja zajęć, dobór i różnorodność form zajęć, w tym form aktywizujących studentów oraz proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Metody kształcenia są różnorodne, w tym aktywizujące, a w ich doborze uwzględniono najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej. Stosowane środki i narzędzia dydaktyczne są właściwie dobrane. W programie studiów uwzględnione są zajęcia umożliwiające studentom przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, a także udział w nich w przypadku studiów drugiego stopnia, w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano efekty uczenia się ocenianego kierunku studiów. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu

przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Łączna liczba godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz punktów ECTS uzyskiwanych w czasie tych zajęć nie przekraczają połowy wszystkich punktów przewidzianych w programach dla odpowiednich poziomów studiów. Program studiów w zasadzie umożliwia osiągnięcie kompetencji językowych na poziomie wymaganym przez prawo dla danego poziomu kształcenia. Na studiach II stopnia brak jednak zajęć poświęconych głównie rozwijaniu kompetencji językowych, co niesie ryzyko, że nie wszyscy studenci osiągną zakładany poziom kompetencji językowych B2+. Dlatego rekomenduje się wzmocnienie kształcenia kompetencji językowych, szczególnie na studiach drugiego stopnia tak, by wszyscy absolwenci osiągnęli odpowiedni poziom znajomości języka obcego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Wydział rekrutuje na studia I stopnia absolwentów szkół średnich, posiadających świadectwo maturalne bądź jego odpowiednik w przypadku kandydatów spoza Rzeczypospolitej Polskiej. W odniesieniu do studiów II stopnia kandydaci muszą wykazać się posiadaniem dyplomu ukończenia studiów wyższych na poziomie co najmniej licencjackim oraz znajomością języka obcego na poziomie B2, aczkolwiek należy zauważyć, że uczelnia nie weryfikuje poziomu znajomości języka obcego na wymaganym poziomie. Wymagania oraz szczegółowe kryteria stosowane w postępowaniu kwalifikacyjnym dla kandydatów na studia na kierunku politologia określone są uchwałami rekrutacyjnymi Senatu UŁ (Załącznik nr 1 do uchwały nr 246 Senatu UŁ w sprawie przejęć na I rok studiów I stopnia, I rok studiów II stopnia i jednolitych studiów magisterskich z dnia 14 maja 2018 r. ze zm. z dnia 17.09.2018 r. (uchwała nr 274), oraz z dnia 17.09.2018 r. (uchwała nr 312), oraz z dnia 15.04.2019 r. (uchwała nr 391). Nad przebiegiem postępowania rekrutacyjnego, kwalifikacją, jego terminowością itd. czuwa powoływana Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Warunki przyjęcia na studia są przejrzyste, selektywne, a także umożliwiają dobór kandydatów na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Warunki te są bezstronne i zapewniają równe szanse w podjęciu studiów na kierunku politologia. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów jak i warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Właściwie określono bowiem zasady uznawania uzyskanych przez studenta efektów uczenia na innej uczelni, w tym zagranicznych. Uznawalność efektów uczenia się uzyskanych przez studenta w innej uczelni, w tym zagranicznej, odbywa się na podstawie analizy transkryptu ocen studenta zawierającego informacje o zaliczonych przedmiotach, liczbie godzin i formie tych przedmiotów oraz liczbie punktów ECTS przepisanych każdemu przedmiotowi. Weryfikacji podlegają także sylabusy poszczególnych zajęć. Na kierunku zostały przyjęte zasady dyplomowania określające merytoryczne kryteria, które powinny spełniać prace dyplomowe na

adekwatnym poziomie studiów. Zawarte są one w Regulaminie Dyplomowania i przedstawiane są studentom na seminariach licencjackich i magisterskich przez promotorów. Dla studiów na kierunku *politologia* na I i II stopniu opracowane są zagadnienia egzaminacyjne zatwierdzone przez Radę Wydziału. Egzamin dyplomowy na kierunku *politologia* dla studiów I i II stopnia jest egzaminem ustnym i ma charakter zamknięty. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają ponadto bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Określają także zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie, a także oraz określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Sylabusy przedmiotów określają co prawda sposoby i kryteria oceniania, brakuje natomiast w nich precyzyjnie określonych metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się. Rekomenduje się wprowadzenie w sylabusach informacji w jaki sposób będzie weryfikowany dany efekt uczenia się. Na podstawie przeprowadzonych z nauczycielami akademickimi rozmów oraz na podstawie zweryfikowanych na miejscu prac etapowych można stwierdzić, że stosowane przez jednostkę metody weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się w postaci prac etapowych na zajęciach z języka obcego umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia. lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia. W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce na platformie e-learnigowej. Przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów kończących określone zajęcia odbywa się w siedzibie Uczelni.

Osiągane przez studentów efekty uczenia się są uwidocznione w pracach etapowych i egzaminacyjnych, jednak należy zwrócić uwagę, że w części prac zaliczeniowych na studiach drugiego stopnia zadawane pytania mają raczej charakter opisowy aniżeli analityczny (np. na zaliczeniu z przedmiotu *filozofia i etyka polityki* pojawiły się np. pytania typu: „wyjaśnij pojęcie idealizmu metafizycznego” czy „wymień działy i poddziały filozofii”). Rekomenduje się zatem, aby pytania formułowane na studiach drugiego stopnia miały charakter bardziej analityczny i problemowy, a przez to zapewniały skuteczną weryfikację oraz ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych i prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Studenci są aktywizowani do rozwoju naukowego głównie poprzez działalność w kołach naukowych, rzadziej zachęceni do udziału w konferencjach naukowych, czy pisanie prac naukowych w formie artykułów. Przygotowanie studentów do prowadzenia badań realizowane jest na seminarium licencjackim w przypadku studiów pierwszego stopnia i na seminarium magisterskim w przypadku studiów drugiego stopnia. Stosowane na seminarium licencjackim oraz seminarium magisterskim metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Rekomenduje się, aby ponadto promować wśród studentów udział w konferencjach naukowych oraz w większym stopniu angażować ich w badania naukowe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 – kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia właściwie określiła warunki rekrutacji na studia na kierunku *politologia* (profil ogólnoakademicki). Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki

przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowane metody weryfikacji i oceny umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Prace etapowe i egzaminacyjne, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Poza wskazanymi w opisie analizy stanu faktycznego przypadkami, Uczelnia stosuje odpowiednie metody weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczelnia się oraz postępów w procesie uczenia się, posiada także dowody na ich osiągnięcie przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku, posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy związany dyscyplinami naukowymi, z jakimi powiązane są prowadzone przez nich zajęcia dydaktyczne, umożliwiające ich prawidłową realizację, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Zarówno struktura kadry jak i jej liczebność umożliwia prawidłową realizację zajęć. Trzon obsady dydaktycznej kierunku politologia stanowi 12 samodzielnych pracowników naukowych wspomaganych przez szerokie grono adiunktów oraz pracowników dydaktycznych współpracujących z Wydziałem. Wszyscy pracownicy posiadają bogaty dorobek naukowy w ramach wyżej wymienionych obszarów badawczych i dydaktycznych umożliwiające im prawidłową realizację zajęć. Kadra badawczo-dydaktyczna stale podnosi swoje kompetencje biorąc czynny udział w konferencjach naukowych oraz pozyskując granty badawcze. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia nie budzi zastrzeżeń oraz jest zgodny z ustawowymi wymaganiami. W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego (blended learning) - nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia są przygotowani do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana przez Uczelnię. Uczelnia dostrzega istniejące trudności i problemy w kształceniu na odległość, jak np. nieterminowość w pracy części kadry na platformie e-learningowej, jednak reaguje na nie i podejmuje działania naprawcze mające na celu eliminację tego typu praktyk. W zakresie polityki kadrowej, rozwoju i w procesie doskonalenia kadry dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia dorobek naukowy potencjalnych kandydatów do pracy, ich

doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem (w formie ankiet ewaluacyjnych) oraz przez innych nauczycieli w formie hospitacji, które stanowią integralny element systemu oceny kadry akademickiej. Uczelnia umożliwia nauczycielom akademickim oraz pracownikom administracyjnym rozwój i wszechstronne doskonalenie poprzez szeroką ofertę szkoleniową dla pracowników. W realizacji procesu kształcenia na kierunku politologia prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia obejmujące aktywność w zakresie działalności naukowej dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie. Wyniki okresowych ocen kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, w niewielkim stopniu są jednak wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Wobec powyższego rekomenduje się wykorzystanie informacji pozyskanych ze studenckich ankiet ewaluacyjnych oraz z przeprowadzonych hospitacji zajęć do doskonalenia kadry i planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Ważnym organem w zakresie walki z dyskryminacją Zespół ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji, którego zadaniem jest wypracowanie polityki równościowej dla Uczelni poprzez opracowanie mechanizmów działania, pozwalających studentom i pracownikom skutecznie reagować na ewentualne przypadki dyskryminacji. W skład zespołu wchodzi zarówno nauczyciele akademicy, jak i kierownicy jednostek administracyjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 – kryterium spełnione

Uzasadnienie

Osoby prowadzące zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe umożliwiające prawidłową realizację kształcenia na kierunku politologia. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Przydział zajęć jest właściwy dla realizacji zaplanowanych efektów uczenia się. Sposób zatrudnienia nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku jest transparentny. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na wizytowanym kierunku poddawani są przez Uczelnię okresowej ocenie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, a wyniki tych ocen są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry. Uczelnia stwarza również warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Za rozwiązanie uniwersale i wzorcowe należy uznać powołanie Zespołu ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji, którego zadaniem jest wypracowanie polityki równościowej dla Uczelni poprzez opracowanie mechanizmów działania, pozwalających studentom i pracownikom skutecznie reagować na ewentualne przypadki nierówności i dyskryminacji. W skład zespołu wchodzi zarówno nauczyciele akademicy, jak i kierownicy jednostek administracyjnych. Jest to odpowiedź na postępujące umiędzynarodowienie Wydziału oraz przemiany społeczne i środowiska szkolnictwa wyższego.

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Salę i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, są adekwatne do rzeczywistych warunków pracy badawczej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zarówno pracownicy, jak i studenci posiadają pełny dostęp do sal, także poza zajęciami. Pracownicy mają także dedykowane im pomieszczenia do pracy naukowej. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zleconych przez nauczycieli akademickich zadań. Salę posiadają niezbędny sprzęt multimedialny, z którego nauczyciele akademicy oraz studenci korzystają podczas zajęć. Obiekty Uczelni są dostosowane do osób z niepełnosprawnościami poprzez windę, odpowiednie toalety i podjazdy.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Zasoby te obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Uczelnia zapewnia możliwość korzystania ze wszystkich uczelnianych bibliotek. Istnieje także możliwość zamawiania pozycji książkowych z innych bibliotek w kraju i zagranicą. W jednostce możliwy jest dostęp do światowych zasobów informacji naukowej. Biblioteka jest otwarta w godzinach odpowiadających potrzebom studentów. W Bibliotece znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz czytelnia. Biblioteka jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, m.in. przez stanowiska komputerowe wyposażone w odpowiednie oprogramowanie i pomoc asystencką. Biblioteka posiada bogaty zbiór czasopism w zakresie wizytowanego kierunku. W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego (blended learning) - zapewnione są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, a także potrzeb osób niepełnosprawnością. Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia uczestniczą w okresowych przeglądach infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej. Wyniki przeglądów są przez jednostkę wykorzystywane do doskonalenia i rozwoju infrastruktury. W ramach doskonalenia systemowych rozwiązań oceny infrastruktury dydaktycznej rekomenduje się rozważenie wprowadzenia narzędzia (np. ankiety) pozwalającego na zweryfikowanie dostosowania infrastruktury do potrzeb studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna umożliwia prawidłową realizację procesu dydaktycznego i badawczego. Uczelnia zapewnia swoim pracownikom i studentom dostęp do pomieszczeń także poza realizacją zajęć. Każda katedra posiada własne pomieszczenie seminaryjne, natomiast studenci posiadają dwa dedykowane im potrzebom pomieszczenia. Biblioteka posiada bogaty księgozbiór oraz umożliwia wypożyczanie książek z innych bibliotek zlokalizowanych w kraju i/lub zagranicą. Pracownicy i studenci mają także możliwość korzystania ze światowych zasobów informacji naukowej. Jednostka uwzględnia także potrzeby osób z niepełnosprawnością i na bieżąco modernizuje swoją infrastrukturę pod kątem potrzeb osób niepełnosprawnych. Wykorzystywana infrastruktura dydaktyczna i naukowa jest stale rozwijana i udoskonalana.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wśród przedstawicieli rynku pracy współpracujących w ramach ocenianego kierunku znajdują się między innymi reprezentanci następujących instytucji: Urząd Miasta Łodzi, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, Starostwo Powiatowe w Łodzi, Urząd Miasta Zgierza, Fundacja Industrial, Urząd Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, biura parlamentarzystów. Instytucje te odpowiadają miejscom pracy, w których absolwenci kierunku znajdują zatrudnienie. Dobór współpracujących z kierunkiem, w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, podmiotów zewnętrznych jest odpowiedni w kontekście dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, a charakter ich działalności jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzą na ocenianym kierunku uzupełniające program zajęcia (wykłady, warsztaty, debaty), których tematyka dotyczy aktualnych problemów społeczno-politycznych w regionie. W latach 2015-2020 dla studentów ocenianego kierunku zorganizowanych zostało 14 tego rodzaju zajęć.

Prace dyplomowe tworzone na studiach pierwszego i drugiego stopnia często powstają przy współpracy z przedstawicielami instytucji samorządowych (m.in. Urząd Marszałkowski w Łodzi, Urząd Miasta w Łodzi, Urząd Miasta w Zgierzu). Po uwzględnieniu sugestii interesariuszy powstały m.in. następujące prace: *Kierunki zmian partycypacji społecznej i obywatelskiej na poziomie lokalnym na przykładzie Łodzi* (studia drugiego stopnia), czy *Rola samorządu w funkcjonowaniu gospodarki odpadami komunalnymi na przykładzie Gminy Miasto Zgierz* (studia pierwszego stopnia).

Pod wpływem konsultacji prowadzonych z interesariuszami zewnętrznymi, m.in. Urzędem Miasta w Łodzi oraz Urzędem Marszałkowskim doszło do powołania na kierunku specjalności *polityka i zarządzanie w strukturach lokalnych*. Ponadto, zgodnie z sugestiami interesariuszy zewnętrznych, powołano ścieżkę studiowania 35+. Wprowadzenie tego rozwiązania postulowali również pracownicy

wielu instytucji publicznych, dla których studia są sposobem na podniesienie kwalifikacji i rozszerzenie kompetencji w miejscu pracy. Pod wpływem sugestii interesariuszy zewnętrznych wprowadzono m.in. przedmioty: *kreowanie wizerunku w polityce, praktyka funkcjonowania organizacji pozarządowych, komunikacja w społeczności lokalnej, analiza potencjału i strategię rozwoju gmin i regionów*. Ponadto zmodyfikowane zostały efekty uczenia się m.in. dla przedmiotów *polityka sportowa – polityka historyczna, samorząd i polityka lokalna oraz strategię rozwoju regionu łódzkiego*. Wszelkie zmiany w odniesieniu do programów studiów dokonywały się w sposób sformalizowany, zgodnie z przyjętymi procedurami.

Na kierunku politologia zajęcia prowadzą również praktycy, którzy zatrudnieni są poza uczelnią. Przykładowo pracownik Urzędu Miasta w Łodzi prowadzi zajęcia *ruchy społeczne i polityczne oraz społeczeństwo obywatelskie*. Wcześniej Dyrektor Łódzkiego Domu Kultury im. Juliana Tuwima prowadził przedmiot: *praktyka funkcjonowania organizacji pozarządowych* (ćwiczenia konwersatoryjne), a wiceprezes zarządu Łódzkiej Izby Przemysłowo Handlowej przedmioty: *samorząd i polityka lokalna* (wykład) oraz *strategię rozwoju regionu łódzkiego* (warsztat).

Przy Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych, w ramach którego Uczelnia prowadzi oceniany kierunek studiów, działa Rada Społeczna. Zadaniem Rady jest opiniowanie programu studiów, a także sugerowanie zmian, które są związane z oczekiwaniami rynku pracy. Rada składa się z 10 osób, z czego 4 osoby to władze Wydziału. Swoich przedstawicieli mają też potencjalni pracodawcy absolwentów politologii (Urząd Miasta Łodzi, komenda wojewódzka w Policji w Łodzi, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców w Warszawie, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi, Ekspert ds. relacji z mediami mBank). Jeśli założeniem kierunku jest kształcenie kadr przede wszystkim dla administracji samorządowej i państwowej to zwraca uwagę brak w radzie przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Łódzkiego Urzędu Marszałkowskiego, a także Starostwa Powiatowego w Łodzi. To bardzo ważne w strukturze społeczno-politycznej regionu instytucje samorządowe i państwowe, których funkcjonowanie określają charakterystyczne dla tych instytucji zadania. To też potencjalni pracodawcy absolwentów ocenianego kierunku. Dlatego rekomenduje się rozszerzenie składu Rady o przedstawicieli wymienionych instytucji

We wrześniu 2019 roku członkowie Rady otrzymali do zaopiniowania siatkę zajęć dla ocenianego kierunku. Uwagi zgłosili na posiedzeniu, które odbyło się 4 grudnia 2019 r. Wzięło w nim udział kilkunastu interesariuszy zewnętrznych. Dyskutowane były m.in. proponowane przez interesariuszy zmiany. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego przekazali oczekiwania rynku pracy wobec absolwentów ocenianego kierunku, oceniali sylwetkę absolwenta pod kątem jej atrakcyjności dla rynku. Przedstawiciele administracji sugerowali położenie większego nacisku na kształcenie umiejętności miękkich, natomiast reprezentanci biznesu kładli nacisk na zacieśnienie kontaktów kierunku ze środowiskiem gospodarczym, ponieważ pogłębienie wiedzy o gospodarce pomoże zrozumieć funkcjonowanie mechanizmów wpływu polityki na gospodarkę i odwrotnie. W trakcie posiedzenia dyskutowano też o zajęciach, które mogliby prowadzić interesariusze. Kolejne posiedzenie Rady Społecznej odbyło się w styczniu tego roku, następne zaplanowane jest na czerwiec. Propozycje pracodawców odnośnie do modyfikacji w programie są dokumentowane, w trakcie wakacji będą analizowane i ewentualnie wprowadzane w programie studiów dla kierunku politologia w roku akademickim 2020/2021.

Interesariusze zewnętrzni chętnie współpracują z kierunkiem także w innych formach np. poprzez prowadzenie szkoleń przekazujących studentom wiedzę dotyczącą aktualnych wymagań rynku pracy wobec pracowników. Przykładem może być współpraca kierunku politologia z firmą FUJITSU, która, poczynając od roku akademickiego 2017/2018, co roku organizuje dla studentów kierunku 1,5-godzinne szkolenia. W trakcie szkoleń poruszane były m.in. następujące tematy: *Kompetencje i umiejętności miękkie na rynku pracy* (2017 r.), *Jakich pracowników potrzebują korporacje międzynarodowe* (październik 2018 r.) oraz *Jak zaplanować swoją ścieżkę kariery zawodowej* (marzec 2019 r.).

W ramach ocenianego kierunku studiów nie prowadzi się okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do całokształtu współpracy, czego konsekwencją

może być np. ominięcie w składzie Rady Społecznej trzech ważnych, jako ewentualnych w przyszłości miejsc pracy absolwentów kierunku, instytucji. Rekomenduje się więc przeprowadzenie systematycznej analizy doboru współpracujących z kierunkiem interesariuszy zewnętrznych oraz korzyści dla dostosowania do potrzeb rynku pracy efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie kierunku politologia jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy. Dobór współpracujących interesariuszy jest odpowiedni do dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Wśród interesariuszy są m.in. instytucje samorządowe, stowarzyszenie przedsiębiorców, szkoły. Listę współpracujących pracodawców powinno się uzupełnić o dwie bardzo ważne instytucje – samorządową i państwową, ponieważ również dla tych instytucji, zgodnie celem uczenia się na ocenianym kierunku, przygotowani są potencjalni pracownicy. Opinie przedstawicieli tych instytucji będą bardzo istotne przy analizie aktualności programu uczenia się w kontekście potrzeb rynku pracy.

Wydział prowadzi aktywną współpracę z otoczeniem zewnętrznym w odniesieniu do programu studiów. Nie prowadzi jednak okresowych przeglądów tej współpracy w zakresie programu studiów, efektów współpracy oraz poprawności doboru podmiotów do współpracy. Stąd w analizie stanu faktycznego odpowiednia rekomendacja.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie studiów stanowi priorytet w strategii rozwoju Wydziału, Uniwersytetu i samego miasta. Wydział wyróżnia się na tle innych jednostek Uczelni pod względem nie tylko liczby nauczycieli akademickich i studentów uczestniczących w międzynarodowej aktywności, ale i udziału studentów z zagranicy w stosunku do studentów Uczelni. Skupia studentów kilkudziesięciu nacji.

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia pozostają zgodne z koncepcją i celami kształcenia, z potrzebami rozwoju kadry akademickiej oraz procesami i trendami w nauce światowej. Znajdowało to w przeszłości swe odzwierciedlenie w ofercie dydaktycznej na poziomie specjalności: *Political Management* (w latach 2014 -2019) prowadzonej w języku angielskim. W programach specjalności polskojęzycznych występują przedmioty opcjonalne w języku obcym. Umiędzynarodowienie wspierają zajęcia lektoratowe, wymiana bilateralna oraz rozbudowywanie sieci naukowej. Za atrakcyjne rozwiązanie należy uznać ofertę visiting-teacher's oraz prowadzenie umów dwustronnych orientowanych na cele naukowe i dydaktyczne. Wydział stale poszerza zakres kooperantów, tym samym wspiera osiąganie efektów uczenia się oraz realizację treści kształcenia, coraz bardziej umiędzynarodowionych, podnosi poprzez to atrakcyjność studiów dla polskich i zagranicznych odbiorców. Organizuje się seminaria i konferencje w językach obcych, np. systematycznie od 2016 r. konferencja naukowa w języku angielskim dla studentów i doktorantów z udziałem gości zagranicznych.

Pracownicy biorą udział w konferencjach międzynarodowych – krajowych i zagranicznych, które przyczyniają się do podnoszenia kompetencji merytorycznych i językowych. Umieędzynarodowienie w grupie pracowników naukowych ma oczywiście swój wymiar w prowadzonych badaniach naukowych poza granicami kraju oraz w podejmowanej tematyce badawczej. W sposób naturalny przekłada się to na sferę dydaktyki, promowane prace dyplomowe.

Wydział posiada bogatą i stale rozbudowywaną ofertę wyjazdów w ramach programu Erasmus+, z której corocznie korzysta kilkudziesięciu studentów Uczelni oraz ponad stu zagranicznych. W roku akademickim 2019/2020 aktywnych jest 156 umów z uczelniami z całej Europy. Oprócz tego wymiana bazuje na programie praktyk z oferty programu Erasmus i programu International Credit Mobility, programu Mobility Direct i umów dwustronnych koordynowanych przez Wydział, w ramach którego Uczelnia prowadzi kierunek politologia. Wydział zainicjował event Erasmus Café. Mają miejsce spotkania promujące wyjazdy przez Biuro Współpracy Zagranicznej. Studenci i pracownicy otrzymują dofinansowanie do podróży ze środków Wydziału. W ramach programu Erasmus+ nauczyciele prowadzą zajęcia na uczelniach zagranicznych np. w Portugalii, Estonii, uczestniczą w programach mobilnościowych. Poszerzana jest również oferta wyjazdów szkoleniowych pracowników (STT).

W UŁ działa Międzynarodowe Centrum Badań Wschodnioeuropejskich (ICEER), którym kierują pracownicy związani z kierunkiem politologia. Centrum aktywnie współpracuje z licznymi ośrodkami zagranicznymi oraz wydaje czasopismo „Eastern Review”.

Kwalifikacje językowe studentów i kadry akademickiej monitoruje Biuro Współpracy Zagranicznej celem inicjowania rozwiązań na rzecz podnoszenia kwalifikacji i promocji mobilności. Widoczna jest w tym zakresie weryfikacja projakościowa odnosząca się do studentów i nauczycieli (wskazano jej zastosowanie w odniesieniu do studentów i nauczycieli akademickich z Turcji).

Prowadzone są okresowe oceny stopnia umieędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umieędzynarodowienia nauczania i pobudzania mobilności. Wpływ wymiany zagranicznej na kompetencje jej uczestników weryfikuje obowiązkowa ankieta wypełniana przez studentów i pracowników. Kwestia umieędzynarodowienia podlega refleksji naukowej: w 2016 r. odbyła się konferencja naukowa „Politologia w Polsce. Badania – kształcenie – organizacja”, której efektem była książka *Internacjonalizacja polskich ośrodków politologicznych*.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stworzone warunki sprzyjają umieędzynarodowieniu studiów zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, misją i strategią rozwoju Uczelni. Działania te obejmują studentów, nauczycieli akademickich i są one bezpośrednio powiązane ze studiami, badaniami naukowymi, rozwojem dyscyplin, do których przyporządkowano oceniany kierunek studiów. Uczelnia wspiera studentów i nauczycieli w zdobywaniu kwalifikacji językowych pozwalających na aktywne zaangażowanie się w umieędzynarodowienie (wyjazdy, prowadzenie zajęć, uczęszczanie do grup anglojęzycznych i zróżnicowanych kulturowo). Tworzona jest oferta dydaktyczna w językach obcych, co systematycznie podnosi poziom mobilności, wymiany studentów i kadry. Mobilność ma charakter dwukierunkowy. Każdorazowo jest powiązana z dydaktyką i badaniami naukowymi. Ma także swój wymiar publikacyjny. Umieędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów i nauczycieli w postaci obowiązkowej ankiety. Wyniki tychże ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w zakresie dydaktycznym i naukowym. Jest ono prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy. Kadra dydaktyczna ma bardzo profesjonalne i indywidualne podejście do studentów, co potwierdza udzielanie konsultacji w wyznaczonych godzinach oraz w przerwach między zajęciami. Jednocześnie studenci otrzymują odpowiednio przygotowane, wartościowe i wspomagające materiały dydaktyczne udostępniane studentom poprzez system Moodle w celu samodzielnego uzupełnienia wiedzy i przygotowania do zajęć. Jednocześnie każdy ze studentów ma możliwość skontaktowania się z nauczycielami za pośrednictwem poczty elektronicznej. Studenci mają możliwość udziału w wykładach gościnnych, które są cyklicznie organizowane na Uczelni. Podczas pierwszych zajęć dydaktycznych prowadzący przekazują szczegóły dotyczące przebiegu zajęć, formy weryfikacji efektów uczenia się, niezbędnej literatury oraz pozostałe wymagania, które są konsekwentnie przestrzegane i wymagane są przez cały semestr. Proces dyplomowania jest zrozumiały i udostępniony studentom. W ramach seminarium dyplomowego studenci otrzymują wsparcie w zakresie poznawania technik tworzenia prac dyplomowych oraz metodologii prowadzenia badań. Studenci dokonują wyboru opiekuna pracy dyplomowej oraz określają temat i zakres realizowanej pracy. Opiekunom pracy podlega mała liczba dyplomantów, co pozwala na odpowiednie przygotowanie i wykonanie pracy dyplomowej. Wśród poza programowych elementów wsparcia studentów należy wskazać zorganizowane w budynku Wydziału strefy studenta, w których istnieje możliwość odpoczynku pomiędzy zajęciami, spożycia posiłku oraz pracy w grupie. Miejsca są wyposażone w pufy, leżaki, gry, książki, rzutnik oraz ekran, co umożliwia pracę w grupie pomiędzy odbywającymi się zajęciami.

Elementem merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia i udziału w działalności naukowej jest stworzenie odpowiednich warunków do funkcjonowania koła naukowego, które jest ściśle powiązane z wizytowanym kierunkiem studiów. Koło Naukowe Politologów otrzymuje wsparcie w ramach licznie podejmowanych badań oraz organizacji debat, wykładów i seminariów. Jedną z kluczowych aktywności Koła jest organizacja konferencji pt. „Procesy (de)stabilizacji w Europie Środkowej i Wschodniej”, podczas której członkowie koła mogą liczyć na dobre rady i wsparcie w zakresie finansowym oraz organizacyjnym od Władz Wydziału. Członkowie Koła mają swobodny dostęp do infrastruktury w celu organizacji spotkań. Opiekun Koła zapewnia odpowiednie wsparcie w zakresie organizacji wydarzeń oraz tworzenia wszelkiej dokumentacji.

Uczelnia zapewnia wsparcie studentom wybitnym poprzez udzielanie stypendiów Rektora dla najlepszych studentów oraz ofertę możliwości poszerzenia ścieżki rozwoju w działalności naukowej, poprzez udział w szkołach letnich, spotkaniach naukowych i udział w badaniach naukowych. Jednocześnie studenci wybitni zostają wyróżniani w postaci licznych nagród, grantów rektorskich oraz listów gratulacyjnych Rektora UŁ.

Uczelnia wspiera również aktywność sportową i artystyczną. Studenci mają możliwość doskonalenia swoich umiejętności podczas organizowanych zajęć dodatkowych m.in. przez Akademicki Związek Sportowy Uniwersytetu Łódzkiego oraz Akademicki Zespół Pieśni i Tańca KUJON.

Działania Uczelni dotyczące wsparcia studentów w zakresie przedsiębiorczości realizuje Biuro Karier, które organizuje targi pracy, podczas których oferty przedstawia około 40 pracodawców. Jednocześnie

zapewnia w swoich działaniach doradztwo zawodowe dla studentów i absolwentów Uczelni, w ramach którego konsultowane są listy motywacyjne oraz CV. W ramach swojej aktywności Biuro Karier organizuje szkolenia z biznesowego języka angielskiego, umiejętności miękkich, wystąpień publicznych, zakładania własnej firmy oraz obsługi programów Microsoft Office. Na Uczelni cyklicznie odbywa się akademie kompetencji, podczas której szkolenia dla studentów prowadzą przedstawiciele firm, z którymi Uczelnia podejmuje współpracę. W okresie wakacyjnym studenci mają możliwość wzięcia udziału w wydarzeniu szkoleniowym *Studenckie czwartki*, którego celem jest przygotowanie do rozmów kwalifikacyjnych. Biuro jest dostępne dla studentów studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych. Oferty pracy skierowane są również do studentów z niepełnosprawnościami. Należy jednak zwrócić uwagę na problem w dotarciu studentów z niepełnosprawnością ruchową do biura z uwagi na brak windy, wobec czego rekomenduje się dostosowanie infrastruktury w tym zakresie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Biuro Karier oferuje wsparcie w zakresie odbywania praktyk nieobowiązkowych oraz poszukiwaniu przyszłej pracy poprzez prezentowanie ofert na stronie internetowej, w mediach społecznościowych oraz mailowo. Pracodawcy mają możliwość założenia konta na stronie internetowej, gdzie prezentują oferty pracy skierowane do studentów Uczelni.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest dostosowane do potrzeb różnych grup studentów, w tym studentów pracujących zawodowo oraz potrzeb indywidualnych, studentów z niepełnosprawnością oraz studentów z zagranicy. Studenci mają możliwość ubiegania się o Indywidualną Organizację Studiów w uzasadnionych przypadkach, co umożliwia uczęszczanie na zajęcia oraz odpowiednie przygotowanie się do weryfikacji efektów uczenia się. Uczelnia oferuje możliwość realizacji studiów w ramach programu 35+, który daje możliwość poszerzania swoich kompetencji oraz zdobywania wiedzy dla osób pracujących. Program odbywa się w trybie stacjonarnym z dostosowaniem odbywania się zajęć w godzinach popołudniowych. Zdaniem zespołu oceniającego PKA program daje szeroką możliwość rozwoju osób pracujących w zawodzie oraz umożliwia podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Uczelnia zapewnia także wsparcie studentom z niepełnosprawnościami poprzez stypendia specjalne, możliwość ubiegania się o Indywidualną Organizację Studiów, co pozwala na realizację procesu kształcenia w sposób uwzględniający preferencje studenta. Uczelnia zapewnia wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami poprzez możliwość zwrócenia się o pomoc asystenta oraz wypożyczenie m.in. dyktafonu, lupy elektronicznej oraz mobilnej pętli indukcyjnej.

Uczelnia zapewnia studentom możliwość zgłaszania skarg i wniosków podczas regularnych spotkań starostów z Prodziekanem ds. studenckich. Zgłaszane uwagi są korygowane, a studenci otrzymują informację zwrotną na temat wprowadzonych działań naprawczych. Zdaniem zespołu oceniającego PKA system skarg i wniosków funkcjonujący na Uczelni jest wystarczający oraz zapewnia odpowiednią komunikację pomiędzy studentami a Władzami Wydziału, w ramach którego Uczelnia prowadzi oceniany kierunek studiów.

Program studiów przewiduje zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jednocześnie za pomocą platformy Moodle, studenci korzystają z udostępnionych materiałów niezbędnych do realizacji zajęć. Studenci są zapoznawani z platformą Moodle na pierwszym semestrze nauki, między innymi biorąc udział w obowiązkowym szkoleniu BHP, szkoleniach – przysposobienie biblioteczne, prawo autorskie, a także wykonując na platformie edukacyjnej test diagnostyczny z języka nowożytnego. Studenci mają zapewnioną możliwość osobistych konsultacji z nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku.

Uczelnia wspiera samorząd i organizacje studentów, kreując warunki stymulujące i motywujące studentów do działalności w samorządzie, a także do zapewnienia wpływu samorządu na program studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom w procesie nauczania i uczenia się. Samorząd Studencki otrzymuje wsparcie od Władz Wydziału oraz jest w pełni angażowany się w życie Uczelni poprzez aktywny udział w gremiach wydziałowych. Ich podstawowymi działaniami jest m.in. opiniowanie programów studiów, reprezentowanie głosów studentów oraz organizacja wydarzeń skupiających się na podnoszeniu kompetencji z umiejętności miękkich studentów. Działania Samorządu

są dofinansowywane przez Uczelnię na zadowalającym poziomie. Samorząd Studencki otrzymuje odpowiednie wsparcie od Władz Wydziału. Rada Samorządu Studenckiego nie jest zaangażowana w proces ankietyzacji. Studenci nie mają świadomości jaki wpływ mają ankiety na poprawę jakości kształcenia, ponieważ nie są zapoznawani z opracowanymi wynikami. Wobec powyższego rekomenduje się przedstawianie do wiadomości studentów raportu z ankietyzacji, co być może przyczyni się do zwiększenia zwrotności ankiet.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się obejmuje działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów. Uczelnia oferuje także wsparcie psychologiczne dla studentów poprzez szkolenia z zakresu radzenia sobie z dyskryminacją oraz poprzez indywidualne konsultacje z zatrudnionym psychologiem. Została opracowana ogólnouczelniana procedura antydyskryminacyjna, która dotyczy dyskryminacji ze względu na płeć, kulturę oraz kolor skóry. Prowadzone są w Uczelni nieobowiązkowe szkolenia i warsztaty skierowane do pracowników i studentów. Oferowane wsparcie jest odpowiednie i przyczynia się do zniwelowania przykładów dyskryminacji oraz problemów natury psychicznej wśród studentów.

Kompetencje kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się, w tym kadry administracyjnej odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich. Obsługa administracyjna oferuje duże wsparcie studentom wizytowanego kierunku poprzez dostosowanie godzin otwarcia dziekanatu oraz dostępność i działania wspomagające odnalezienie się w procedurach ogólnouczelnianych. Studenci otrzymują niezbędne informacje oraz pomoc od pracowników Uczelni. Jednocześnie studenci mają możliwość oceny pracy dziekanatu oraz oferowanego im wsparcia od pracowników administracyjnych. Oceny brane są pod uwagę przy doskonaleniu procesu wsparcia studentów.

Przy udziale studentów na bieżąco prowadzone są przeglądy systemu ich wsparcia poprzez weryfikację sygnałów napływających od studentów do Wydziałowej Rady Samorządu Studentów, opiekunów, pełnomocników kierunkowych, a także członków kolegium dziekańskiego. Dodatkowo w listopadzie i grudniu 2019 r. przeprowadzono ogólną ankietę satysfakcji ze studiów, której elementem była ocena obsługi administracyjnej, a dodatkowo ankietą dotyczyła oceny wsparcia w procesie uczenia się. Wnioski z problemów wskazywanych przez studentów sygnalizowane są na posiedzeniach Wydziałowej Komisji ds. jakości kształcenia, która zaleca podjęcie stosownych kroków przeciwdziałających powtarzaniu się problemu w przyszłości.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Studenci otrzymują niezbędnie wsparcie w ramach realizacji procesu kształcenia, m.in. poprzez dostępność nauczycieli akademickich podczas godzin konsultacji i za pośrednictwem poczty elektronicznej. Jednocześnie mają możliwość angażowania się w projekty, realizację badań naukowych oraz tworzenie publikacji. Studenci mają możliwość oceny procesu dydaktycznego oraz nauczycieli akademickich w trakcie studiów, co wpływa na jego doskonalenie i dopasowanie do ich potrzeb. Obsługa administracyjna spełnia oczekiwania studentów. Studenci są odpowiednio wspierani w ramach dodatkowej działalności w organizacjach studenckich. Wsparcie udzielane jest także studentom z niepełnosprawnościami, którym pomaga się w realizacji procesu

kształcenia poprzez szeroką formę możliwości wsparcia. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Realizacja programu 35+, który umożliwia studiowanie w trybie stacjonarnym w godzinach popołudniowych dla osób pracujących. Program cieszy się ogromnym zainteresowaniem i zadowoleniem studentów, którzy dzięki niemu mają możliwość podnoszenia kompetencji oraz kwalifikacji, jednocześnie pracując w zawodzie.

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Wszystkie informacje, dane oraz mechanizmy komunikacyjnej obsługi są zestandaryzowane w całej uczelni. Zakres publikowanych komunikatów obejmuje następujące informacje:

- o studiach – założeniach koncepcyjnych i nadawanych kwalifikacjach,
- o wymaganiach wstępnych, programie studiów, efektach uczenia się;
- o realizacji toku studiów i infrastrukturze;
- o weryfikacji efektów uczenia się i procesie dyplomowania;
- o przepisach wewnętrznych uczelni;
- o współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Pod względem podmiotowym polityka informacyjna obejmuje szerokie grono odbiorców, w tym: studentów, kandydatów na studia, pracowników, interesariuszy zewnętrznych, media publiczne, podmioty instytucjonalne zainteresowane współpracą w sferze badawczej, dydaktycznej.

Sposób komunikacji jest transparentny, gwarantuje łatwy dostęp, nie zawiera ograniczeń czasowo – przestrzennych, ale jedynie wynikające ze statusu użytkownika systemu. Uczelnia zapewnia skuteczny dostęp do informacji osobom z niepełnosprawnościami.

Dodatkowym źródłem informacji dla studentów jest portal społecznościowy Wydziału na Facebooku, gdzie zamieszczane są bieżące ogłoszenia i informacje.

Ogólnie oferowany zestaw informacji jest zrozumiały w swej treści i formie przekazu, odnosi się do programu i procesu nauczania, warunkach przyjęć, egzaminowania oraz przenoszenia osiągnięć.

Władze Wydziału na bieżąco monitorują zakres i treść przekazu, jego aktualność, zapotrzebowanie wśród różnych grup odbiorców. Materiał ten wraz z formą i narzędziami przekazu jest stale modyfikowany. Ten kanał komunikacji jest istotnym elementem w procesie doskonalenia zarządzania kierunkiem studiów. Poza tym utrzymywane są naturalne ścieżki pozyskiwania i przekazywania informacji do studentów, np. praktykuje się regularnie spotkania w 4-5 tygodniu semestru ze studentami celem omówienia istotnych kwestii. W jakimś zakresie rekompensuje to niedobory wynikające z ankietyzacji. Oceny jakości dostępu do informacji publicznej dokonuje się na bieżąco, reagując na wytyczne Władz i poszczególnych grup odbiorców. Wyniki działań kontrolnych oraz spotkań służą realizacji działań doskonalących.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewnia się publiczny dostęp do informacji o programie studiów i jego realizacji, a także osiągniętych efektach uczenia się i nauczania różnym grupom odbiorców. Przekaz ten jest kompleksowy, zrozumiały, zaspakaja potrzeby szerokiego grona odbiorców. Treść jest aktualna i zrozumiała. Zakres podmiotowy i przedmiotowy spełnia wymogi i przepisy prawa. Jakość i zakres informacji podlegają systematycznym ocenom. Uczestniczą w niej studenci i nauczyciele, wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uniwersytecie Łódzkim od szeregu lat funkcjonuje system zapewnienia i zarządzania jakością kształcenia, jest on zinstytucjonalizowany, posiada wykształcone gremia, organy decyzyjne, wyznacza zakres kompetencji poszczególnych osób, a także procedury regulujące podejmowane działania. Obecnie z uwagi na zmiany przepisów prawa i wdrażanie w Uczelni nowych rozwiązań, rekonstruuje się także system zarządzania jakością. Są one pod pewnym względem kontynuacją poprzednich mechanizmów, ale jednocześnie uwzględniają przekształcenia struktury wewnętrznej i inny podział kompetencji (nowy Statutu UŁ przyjęto w maju 2019 r.). Można zatem uznać, że zapewnia w sposób trwały i ciągły nadzór nad realizacją toku studiów, który obejmuje wszystkie najważniejsze obszary zarządzania kierunkiem studiów.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem sprawuje Dziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych. Za kwestie naukowe odpowiada Prodziekan ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą. Za kwestie dydaktyczne odpowiedzialny jest natomiast Prodziekan ds. Nauczania, który wraz z Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia, odpowiada za ewaluację i doskonalenie jakości. Działanie systemu jakości kształcenia jest wielopoziomowe, bazuje na współpracy poszczególnych organów i osób. Każdy poziom instytucji obejmuje m.in. funkcję weryfikacji podejmowanych działań.

Nad bieżącym planowaniem dydaktycznym czuwa Pełnomocnik Dziekana ds. kierunku politologia. Obsługę administracyjną studentów zapewnia Biuro Obsługi Studenta realizujące swoje zadania przy udziale systemu USOS web (Uczelniany System Obsługi Studenta).

Wszelkich zmian w odniesieniu do programów studiów (zatwierdzenie, zmiany, zamykanie ścieżek dydaktycznych) dokonuje się w sposób sformalizowany zgodnie z przyjętymi procedurami. W projektowaniu zmian programowych uczestniczą pracownicy naukowi i dydaktyczni. Każdorazowo koordynatorem prac pozostawała Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Każda zmiana była zatwierdzana przez tę Komisję oraz przez Radę Wydziału po konsultacjach z interesariuszami. Organem doradczym, opiniującym była Wydziałowa Komisja Dydaktyczna, która przedkładała dokumentację do Rady Wydziału, by później mógł zajmować się nią Senat Uczelni. Senat stał się także w wielu sytuacjach punktem wyjścia dla inicjowania ogólnych zmian, szczególnie w okresie wdrażania reform szkolnictwa wyższego. Wykorzystuje się stosowne kryteria oceny propozycji zmian (np. przydatność względem otoczenia, zgodność z dyscypliną naukową, kwalifikacje kadry akademickiej). Należy zaznaczyć, iż

w powyższe działania włączani są studenci (poprzez przedstawicieli samorządu, członków komisji dydaktycznej i jakości kształcenia oraz Rady Wydziału). Przedłożona dokumentacja potwierdza zaangażowanie społeczności akademickiej w opiniowanie i bieżący nadzór nad studiami. W konsultacje włączeni są również pracodawcy. Ich uwagi sprowadzały się do rozbudowy narzędzi komunikacji z otoczeniem, kompetencji i kreatywności wśród studentów, opisu sylwetki absolwenta, wypracowania instytucjonalnej więzi Wydziału z pracodawcami, wzmacniania rzeczywistego zaangażowania studentów.

Przyjęcie na studia bazuje na formalnie zdefiniowanych warunkach i kryteriach kwalifikacji kandydatów, które publikuje się ze stosownym wyprzedzeniem.

Wydziałowa Komisja Jakości Kształcenia, niezależnie lub na wniosek Prodziekana ds. nauczania na bieżąco monitoruje program i realizację studiów koncentrując się na jakości, skuteczności i efektywności oraz na zgodności z założeniami koncepcyjnymi. Przeprowadza ocenę obejmując realizację toku kształcenia, warunki studiowania, system wsparcia studentów, a także zgodność programu studiów z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. W ramach tej oceny uwzględnia się wszystkie elementy programu studiów, a także nakład pracy studentów oraz uzyskiwane wyniki.

Ewaluacja jest przeprowadzana przy wykorzystaniu zestandaryzowanych i miarodajnych narzędzi. Uwzględnia się kluczowe elementy programu i zasobów (kadrowych, infrastrukturalnych, systemu wsparcia), prace etapowe, końcowe, karty przedmiotu, losy zawodowe studentów i absolwentów. W odniesieniu do kadry akademickiej nauczającej na kierunku studiów stosuje się zarówno przeprowadzane wśród studentów badanie ankietowe, jak i tradycyjnie ocenę hospitacyjną, prowadzoną wg. przyjętego kalendarza i w oparciu o procedury i formularz, który służy zbadaniu rzetelności dydaktycznej nauczycieli. Słabością ewaluacji zajęć jest niska zwrotność ankiet wypełnianych przez studentów. Władze Wydziału starają się rekompensować powyższą niedoskonałość bezpośrednimi spotkaniami oraz rozmową poszczególnymi rocznikami studentów. Innym sposobem pozyskiwania wiedzy o studiach jest Ankieta satysfakcji ze studiów. Wprowadzenie nie dostarcza ona szczegółowej wiedzy o konkretnych zajęciach, ale zawarte w niej pytania pozwalają zorientować się całościowo nt. jakości, warunków i ogólnej oceny procesu studiowania. Odrębnie monitoruje się losy zawodowe absolwentów. Wiedza o ścieżkach kariery akademickiej pochodzi z: analizy ankiet absolwentów, rozmów podczas Gali Absolwentów, sugestii pracodawców zatrudniających absolwentów, z praktyk zawodowych, ze spotkań Rady Społecznej Wydziału.

Wyniki ewaluacji w postaci uwag, sugestii i zaleceń umieszcza się w corocznych sprawozdaniach. Są one następnie przedstawiane na forum Wydziału. Z uwagi na cykliczność ocen, zakres przedmiotowy i podmiotowy ewaluacji, należy uznać, że uwzględnia się optymalne spektrum czynników. Także stosownie angażuje się w proces kontroli odpowiednie środowiska osób (studenci, nauczyciele akademicy, przedstawiciele otoczenia).

Uczelnia okazała protokoły Komisji ds. Jakości Kształcenia za lata 2016 – 2020. Dokumentują one zajmowanie się zagadnieniami powiązаныmi z realizacją toku studiów. Uzupełnieniem powyższych dokumentów jest „Raport dot. efektów funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w podstawowych jednostkach organizacyjnych UŁ” (przedstawione do wglądu za lata 2016 – 2019). W wyniku tych działań kontrolnych przyjęto na Wydziale względem prowadzonych kierunków:

- korekty nazw przedmiotów;
- listę przedmiotów bez możliwości warunkowego zaliczenia;
- zagadnienia na egzamin dyplomowy na poziomie studiów pierwszego stopnia;
- obniżono współczynnik PRWC (miara podobieństwa dwóch dokumentów) z 25% do 12%.

Jakość kształcenia podlega zewnętrznym ocenom jakości kształcenia w sposób pośredni i bezpośredni, tzn. wykorzystując konsultacje z pracodawcami i posiłkując się wiedzą od absolwentów, a także przy wykorzystaniu ocen jakości kształcenia w ramach procedur akredytacyjnych

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Uniwersytecie przyjęto system jakości kształcenia w sposób sformalizowany, z poszanowaniem prawa powszechnego i przepisów wewnętrznych Uczelni. Obecnie znajduje się on w fazie rekonstrukcji wskutek zmian strukturalnych. Kompetencje poszczególnych osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów oraz procedury w tym zakresie odnoszą się do projektowania, zatwierdzania i modyfikacji programu studiów, a także sposobu dokumentowania prowadzonych działań.

Uczelnia przeprowadza ewaluację węzłowych aspektów studiów, skuteczności nauczania. W ewaluację angażuje się interesariuszy wewnętrznych (studenci, kadra akademicka, pion pracowników administracyjnych) oraz zewnętrznych w formie konsultowania programów.

Kontrole wewnętrzne bazują na właściwych narzędziach, wyniki poddaje się analizie i upowszechnieniu. Najmniej efektywnie wiedza ta dociera do studentów, co w pewnym stopniu determinuje ich dość pasywną postawę. Wykorzystuje się inne ogólnodostępne źródła informacji/danych. Pochodzą one z wiarygodnych źródeł, są sporządzane na próbkach ogólnokrajowych. Wyniki ewaluacyjne są udostępnianie zainteresowanym podmiotom i otoczeniu zewnętrznemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie sformułowało w uzasadnieniu uchwały w sprawie ostatniej oceny programowej na kierunku politologia zaleceń o charakterze naprawczym. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2013/2014, przyznając ocenę pozytywną (uchwała Nr 58/2014 z dnia 20 lutego 2014 r.).

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

Dr hab. Krzysztof Szewior

Dr hab. Krzysztof Szewior

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej
Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.